

Καλές πρακτικές για τη συγγραφή εισηγητικών εκθέσεων και την εκλογή μελών ΔΕΠ
(Συντάχθηκε από επιτροπή αποτελούμενη από τους καθηγητές Ν Μαρμαρά, Ε. Παπαδόπουλο και Β. Ριζιώτη, υιοθετήθηκε από την Κοσμητεία της Σχολής Μηχανολόγων Μηχανικών ΕΜΠ στις 15/9/2022 και παρουσιάστηκε στη Γ.Σ. της Σχολής στις 24/10/2022)

Εισαγωγικά - προβληματισμός

Συνήθως οι εισηγητικές εκθέσεις δίνουν κυρίως βαρύτητα σε ποσοτικοποιήσιμα κριτήρια, υποβαθμίζοντας τα ποιοτικά χαρακτηριστικά και την αξιολόγηση του περιεχομένου του έργου των υποψηφίων. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν τα παρακάτω.

Η κρίση του κάθε υποψηφίου βασίζεται στο πλήθος των δημοσιεύσεων, των ετεροαναφορών και ποσοτικών δεικτών απήχησης των περιοδικών όπως IF (impact factor), δίχως να λαμβάνονται υπόψη οι διαφορετικές υπο-περιοχές στις οποίες έχει συμβάλει η έρευνα, η σημαντικότητα της συνεισφοράς, η ευκολία ή δυσκολία πραγματοποίησης της έρευνας που παρουσιάζεται, η κρισιμότητα και η πρωτοτυπία του αντικειμένου της έρευνας, κ.λπ.

Κατά την αξιολόγηση του διδακτικού έργου αναφέρονται τα μαθήματα που έχει διδάξει ο κάθε υποψήφιος, χωρίς να κρίνεται το κατά πόσο έχει συμβάλει στη διαμόρφωση του περιεχομένου τους, τις μεθόδους διδασκαλίας που έχει εισαγάγει, κ.λπ.

Τέλος, το διοικητικό έργο κρίνεται με απλή παράθεση των θέσεων ευθύνης στις οποίες έχει υπηρετήσει ο/η υποψήφιος/-α, τα συλλογικά όργανα και τις επιτροπές στις οποίες έχει συμμετάσχει, δίχως αναφορά στο έργο που έχει παράξει και τη συμβολή του σε βελτιώσεις, διαχείριση έκτακτων καταστάσεων, κ.λπ.

Στα όσα ακολουθούν γίνεται μια προσπάθεια να συγκεκριμενοποιηθούν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του περιεχομένου του έργου των υποψηφίων, τόσο σχετικά με το ερευνητικό έργο και τις δημοσιεύσεις, όσο και το διδακτικό, επαγγελματικό και διοικητικό έργο. Προκειμένου να διευκολυνθεί το έργο των μελών των εισηγητικών επιτροπών, το κείμενο έχει δομηθεί με βάση τις ενότητες που συνήθως περιλαμβάνει μια Εισηγητική Έκθεση.

Πρέπει να σημειωθεί τέλος, ότι τα όσα ακολουθούν δεν υποκαθιστούν αλλά εξειδικεύουν ή/και συμπληρώνουν τις προβλέψεις του σχετικού νομικού πλαισίου.

1. Εισαγωγή

Αναφέρεται το ιστορικό της προκήρυξης της θέσης, το γνωστικό αντικείμενο και η περιγραφή του, οι υποψήφιοι, τα μέλη της εισηγητικής επιτροπής, κ.λπ.

Κρίνεται το ποιοι από τους υποψηφίους είναι εκλέξιμοι, και παρατίθενται οι λόγοι για τους οποίους τυχόν υποψήφιοι/-ες δεν πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.

Τα όσα προβλέπει το νομοθετικό πλαίσιο, δεν είναι απαραίτητο να παρατίθενται, δεδομένου ότι είναι γνωστά στο εκλεκτορικό σώμα.

2. Βιογραφικά στοιχεία & Σπουδές

Στην ενότητα αυτή παρατίθενται βιογραφικά στοιχεία των υποψηφίων και οι σπουδές που έχουν πραγματοποιήσει. Όπου κρίνεται σκόπιμο, γίνεται και σχετική αξιολογική κρίση των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στα οποία έχουν σπουδάσει, καθώς και οι επιδόσεις τους.

3. Σταδιοδρομία

Στην ενότητα αυτή παρατίθεται και αξιολογείται η σταδιοδρομία των υποψηφίων.

4. Εκπαιδευτικό έργο

Για το διδακτικό έργο των υποψηφίων, εκτός από τα μαθήματα που κάθε υποψήφιος/-ια έχει διδάξει (πτυχιακά και μεταπτυχιακά), η εισηγητική έκθεση καλό είναι να λαμβάνει υπόψη και να αναφέρει:

- αν ένα ή περισσότερα μαθήματα διδάχθηκαν για πρώτη φορά
- ποιες αλλαγές, βελτιώσεις πραγματοποιήσε στην ύλη του κάθε μαθήματος
- τυχόν εγχειρίδιο που συνέγραψε
- τυχόν υποστηρικτικό υλικό που ανέπτυξε
- νέες μεθόδους διδασκαλίας που εφάρμοσε
- τυχόν ανανέωση εργασιών, ασκήσεων και εργαστηρίων που πραγματοποίησε
- αξιολόγηση από φοιτητές.

Όσον αφορά τις διδακτορικές διατριβές που οι υποψήφιοι/-ες έχουν επιβλέψει, συστήνεται να αναφέρεται για κάθε διδάκτορα και η επαγγελματική πορεία ή/και η τυχόν ακαδημαϊκή καριέρα (π.χ. ακαδημαϊκές θέσεις που έχουν καταλάβει).

5. Ερευνητικό έργο

5.1. Ερευνητικά έργα

Εκτός από το πλήθος των ερευνητικών έργων στα οποία συμμετείχαν οι υποψήφιοι/-ες, καθώς και τον ρόλο και τη συμβολή που είχαν στο καθένα, στην εισηγητική έκθεση θα πρέπει αυτά να κρίνονται και με κριτήρια όπως:

- Χρηματοδότης (Ε.Ε., ελληνικές ή ξένες εταιρίες και οργανισμοί)
- Ανάπτυξη και εφαρμογή νέων μεθόδων ή απλή εφαρμογή καθιερωμένων μεθόδων
- Υλοποίηση των αποτελεσμάτων μόνο επιδεικτικά ή σε πραγματικούς χώρους
- Αντικείμενα που αφορούν και πεδία εφαρμογής.

5.2. Δημοσιεύσεις

Στην ενότητα αυτή καλό είναι να γίνεται μια συνθετική παρουσίαση και αξιολόγηση των δημοσιεύσεων, ενώ η παράθεση των στοιχείων της κάθε δημοσίευσης (συγγραφείς, έτος δημοσίευσης, τίτλος, περιοδικό/βιβλίο/κεφάλαιο/συνέδριο, κ.λπ.) να πραγματοποιείται σε παράρτημα.

Η εισηγητική έκθεση καλό είναι να χαρακτηρίζει τις δημοσιεύσεις κάθε υποψηφίου τόσο ως το περιεχόμενο, όσο και ως προς τη/τις μέθοδο/-ους που χρησιμοποιεί, και να αξιολογεί τη σημαντικότητά τους για την πρόοδο της επιστημονικής περιοχής στην οποία ανήκει (π.χ. πολύ σημαντική, σημαντική, λίγο σημαντική).

Ως προς το περιεχόμενο, οι δημοσιεύσεις μπορεί να αφορούν:

- ανάπτυξη νέας θεωρίας ή εμπλουτισμό υπάρχουσας
- συμβολή στην κατανόηση-περιγραφή φαινομένων
- ανάπτυξη νέας μεθόδου
- βελτίωση-εμπλουτισμός υπάρχουσας μεθόδου
- επιβεβαίωση θεωρίας/μεθοδολογίας
- σχεδιασμό διάταξης, εργαλείου (υλικού ή άυλου), συστήματος
- βιβλιογραφική ανασκόπηση.

Ως προς τη μέθοδο/-ους, οι δημοσιεύσεις μπορεί να χρησιμοποιούν:

- έρευνα πεδίου
- πειραματική διάταξη
- υπολογιστική μέθοδο
- μελέτη/-ες περίπτωσης
- ...

Επίσης, στην εισηγητική έκθεση καλό είναι να αναφέρονται οι διαφορετικές υπο-περιοχές του γνωστικού αντικειμένου με τις οποίες έχει ασχοληθεί ο υποψήφιος, καθώς και τα διαφορετικά πεδία εφαρμογής τα οποία αφορούν οι δημοσιεύσεις.

Τέλος, εκτός από το πλήθος των ετεροαναφορών που έχει λάβει η κάθε δημοσίευση και δείκτες όπως ο h-factor, σχετικά με την απήχηση του περιοδικού στο οποίο έχει δημοσιευθεί, εκτός του δείκτη IF (impact fac-

tor), προτείνεται να χρησιμοποιείται επιπλέον ο δείκτης κατάταξης Q της SCImago, δεδομένου ότι αυτός λαμβάνει υπόψη και την απήχηση των περιοδικών εντός της επιστημονικής περιοχής στην οποία ανήκουν. Η αναλυτική παρουσίαση και αξιολόγηση του περιεχομένου των δημοσιεύσεων, θα μπορούσε να μην πραγματοποιείται για το σύνολο των δημοσιεύσεων. Συγκεκριμένα, προτείνεται να ζητείται από τον κάθε υποψήφιο να υποδείξει τις x δημοσιεύσεις που θεωρεί ως σημαντικότερες, και η αναλυτική παρουσίαση και αξιολόγηση γίνεται μόνο σε αυτές.

Όπου x :

- πέντε (5) για τη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή
- επτά (7) για τη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή, εκ των οποίων οι τέσσερις (4) να έχουν δημοσιευθεί τα τελευταία πέντε (5) έτη πριν την υποβολή την υποψηφιότητας
- δέκα (10) για τη βαθμίδα του Καθηγητή, εκ των οποίων οι τέσσερις (4) να έχουν δημοσιευθεί τα τελευταία πέντε (5) έτη πριν την υποβολή την υποψηφιότητας.

6. Διοικητικό έργο

Εκτός από τις θέσεις ευθύνης που ο κάθε υποψήφιος έχει καταλάβει και τα συλλογικά όργανα και επιτροπές που έχει συμμετάσχει, στην εισηγητική έκθεση καλό είναι να αξιολογείται και το έργο που παρήγαγε και η συμβολή του σε βελτιώσεις, ποιοτική αναβάθμιση, διαχείριση έκτακτων καταστάσεων, κ.λπ., αναφέροντας ενδεικτικά παραδείγματα.

7. Πρακτική / βιομηχανική εμπειρία

Για τα μέλη ΔΕΠ που διδάσκουν σε Σχολές Μηχανικών η επαγγελματική εμπειρία, ή αλλιώς η αντιμετώπιση προβλημάτων της πράξης είναι πολύ σημαντική. Η απουσία τέτοιας εμπειρίας μπορεί να υποκατασταθεί από έργα «εφαρμοσμένης έρευνας» που τα αποτελέσματά της έχουν εφαρμοστεί με επιτυχία από βιομηχανικές επιχειρήσεις ή/και εταιρίες παροχής υπηρεσιών.

Συνιστάται κατά την αξιολόγηση των υποψηφίων να περιγράφεται το τι περιλαμβάνει το επαγγελματικό έργο των υποψηφίων και να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη κατά την αξιολόγησή του.

Επιπλέον, θα πρέπει να κρίνονται θετικά και τυχόν διπλώματα ευρεσιτεχνίας των υποψηφίων και η συμμετοχή τους στην ίδρυση τεχνολογικών.

8. Συμμετοχή σε επιστημονικά σώματα και επιτροπές

Στην ενότητα αυτή παρατίθενται και αξιολογούνται οι συμμετοχές:

- σε επιστημονικά σώματα και σχετικές επιτροπές,
- σε επιτροπές έκδοσης επιστημονικών περιοδικών,
- σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων,
- η διοργάνωση συνεδρίων,
- ...

9. Διακρίσεις

Στην ενότητα αυτή παρατίθενται και αξιολογούνται τυχόν διακρίσεις που έχουν λάβει οι υποψήφιοι (π.χ. βραβεία, προσκλήσεις ως keynote speaker σε επιστημονικά συνέδρια).

10. Σύνοψη και τελική πρόταση

Παράρτημα: Επιστημονικές Δημοσιεύσεις

- I.Π. Δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά
- I.Β. Βιβλία - Κεφάλαια σε βιβλία
- I.Σ. Δημοσιεύσεις σε τόμους πρακτικών συνεδρίων (με κρίση)
- I.Τ. Άλλες δημοσιεύσεις ή τεχνικές εκθέσεις (ενδεικτικά)